

ANALIZA SUBOCUPĂRII ȘI ȘOMAJULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Lect. sup. univ. dr. Elena NIREAN, UASM

În procesul de trecere la o economie concurențială, care caracterizează ultimul deceniu de dezvoltare a Republicii Moldova, când țara se află în plină criză economică și penurie de resurse, o deosebită importanță o are utilizarea eficientă a resurselor existente și, în primul rând, a resurselor umane, care, în calitatea lor de furnizor al forței de muncă, determină reușita funcționării celorlalte elemente productive. Utilizarea factorului „muncă” nu este perfectă. Dimensiunea ofertei de muncă nu corespunde întotdeauna cererii de muncă, dezechilibrul dintre ele ducând la apariția fenomenului subocupării și șomajului.

Cuvinte-cheie: piața muncii, populație, subocupare, șomaj.

JEL: E 24

Introducere. Piața muncii este un subsistem al economiei de piață, care, în procesul de dezvoltare și funcționare a economiei naționale, îndeplinește importante funcții de ordin economic, social și educativ.

În general, piața muncii funcționează după principiile de bază ale pieței – cererea, oferta, prețul, concurența etc., dar toate acestea se manifestă în funcție de marfa – forță de muncă, care, prin trăsăturile sale fiziologice, psihologice, sociale și morale, imprimă anumite particularități pieței muncii.

Problemele principale, cu care se confruntă, actualmente, piața forței de muncă, sunt:

- Numărul mic de locuri de muncă libere în economia națională. Salariile mici disponibile și cerințele mari înaintate de către agenții economici pentru ocuparea locurilor de muncă.
- Posibilitățile reduse de angajare în câmpul muncii pentru femei, tineret, absolvenți ai instituțiilor de învățământ.
- Sporirea numărului persoanelor ocupate în sectorul informal și exploatarea forței de muncă de către agenții economici. Fiind angajate neoficial, persoanele, mai ales cele tinere, lucrează o lună sau două, după care sunt concediate fără a fi remunerate.
- Rolul scăzut al patronatului și sindicatelor în realizarea politicilor pe piața forței de muncă.
- Utilizarea insuficientă a potențialului uman, în perioada actuală, este condiționată de scăderea cererii de forță de muncă de calificare înaltă, motivată de

ANALYSIS OF UNDEREMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Senior lecturer, Ph.D. Elena NIREAN, SAUM

In the process of transition to a competitive economy that characterizes the last decade of the development of the Republic of Moldova, in the conditions of acute economic crisis and shortage of resources, particular importance belongs to the efficient use of existing resources and, above all, human resources, which in their capacity as provider of labour, determine the successful functioning of the other productive elements. The use of the “labour” factor is not perfect. The size of labour supply does not always meet labour demand, the imbalance between them leads to the phenomenon of underemployment and unemployment.

Key words: labour market, population, underemployment, unemployment.

JEL: E 24

Introduction. The labour market is a subsystem of the market economy, which, in the development and operation of the national economy, fulfils important economic, social and educational functions.

In general, the labour market operates on the basic principles of the market – supply, demand, price, competition, etc., but all of them are manifested through the goods which are labour, that, by its physiological, psychological, social and moral features, imposes certain peculiarities to the labour market.

The main problems that labour market is currently facing are as follows:

- Small number of vacancies in the national economy. Low wages available and high requirements submitted by economic agents for jobs.
- Reduced possibilities of employment for women, youth, and graduates of educational institutions.
- Increase of the number of people employed in the informal sector and labour exploitation by economic agents. People, being employed informally, especially young people, work for a month or two and then they are fired without being paid.
- Decreased role of the employers and trade unions in implementing labour market policies.
- Insufficient use of human potential in the current period is conditioned by falling demand for highly qualified labour force,

schimbări structurale în economie, de nivel scăzut al salariilor, lipsa locurilor de muncă ș.a.

Subocuparea, în raport cu timpul lucrat, este reprezentată de persoanele ocupate care satisfac următoarele criterii:

- doresc să lucreze ore suplimentare;
- sunt disponibile să lucreze ore suplimentare;
- orele efectiv lucrate în toate activitățile, în timpul perioadei de referință, sunt sub o limită stabilită [1].

Material și metodă. Pentru relevarea problemei, au fost folosite literatura de specialitate, datele Biroului Național de Statistică, precum și datele obținute în urma cercetărilor efectuate de autor. În baza datelor acumulate, s-au efectuat calcule în vederea determinării ratelor de subocupare și a șomajului. Pentru interpretarea datelor acumulate și a calculelor efectuate, s-au aplicat metoda analitică de calcul, metoda tabelară și metoda grafică. În scopul interpretării rezultatelor obținute, s-a aplicat metoda de analiză și sinteză. La formularea concluziilor, autorul s-a axat pe metoda inducției și deducției.

Rezultate și discuții. Evoluția persoanelor subocupate, adică a acelor persoane care au avut un loc de muncă, însă orele efectiv lucrate în total, în perioada de referință au fost sub 40 de ore pe săptămână, totodată, doreau și au fost disponibile să lucreze ore suplimentare, paralel cu evoluția persoanelor cu un program complet de lucru, adică a persoanelor ocupate, este reprezentată în tabelul 1.

motivated by structural changes in the economy, low wages, lack of jobs and so on.

Underemployment in relation to the time worked is represented by the employees who meet the following criteria:

- willing to work overtime;
- are available to work overtime;
- the actually worked hours in all the activities during the reporting period are below a set limit [1].

Material and methods. To reveal the problem there was used specialty literature, the National Bureau of Statistics data, as well as the data obtained from the research conducted by the author. On the basis of the gathered data calculations were performed to determine the rates of underemployment and unemployment. In order to interpret the collected data and the calculations made there was applied the analytical method of calculation, table method and graphical method. In order to interpret the obtained results the method of analysis and synthesis was applied. When drawing conclusions the author focused on the method of induction and deduction.

Results and discussion. The evolution of underemployed persons, i.e. those people who had a job, but the total hours actually worked during the reference period were less than 40 hours per week, while they wanted and were available to work overtime parallel with the evolution of the persons with full-time program of work, i.e. persons employed, is shown in table 1.

Tabelul 1 / Table 1

Populația ocupată după programul de lucru pe medii de reședință în perioada 2010-2013, mii de persoane / Population employed according to the working program by residence during 2010-2013, thousand persons

Programul de lucru / Work program	Medii de reședință / Average residence							
	Urban / Urban				Rural / Rural			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Total/Total	538,3	556,8	554	550,5	605	616,7	592,8	622,3
Complet/Complete	511,1	535	527,8	523,5	552,9	553,2	526,3	565,2
Parțial/Partial	27,3	21,8	26,2	27	52,2	63,5	66,5	57,1

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Numărul persoanelor subocupate a fost de 84,1 mii (27 mii de persoane din mediul urban și 57,1 mii de persoane din mediul rural), ceea ce reprezintă 7,2% din totalul persoanelor ocupate. Numărul persoanelor din această categorie s-a redus cu 8,7 mii de persoane sau cu 9,37%, în anul 2013, în comparație cu anul 2012, iar comparativ cu anul 2011 – cu 1,4%.

Pentru mediul rural, este specific un nivel mai înalt al subocupării, în comparație cu mediul urban, acesta având o tendință de majorare în dinamică, în mediul

The number of underemployed persons was 84 100 (27 000 persons from urban area and 57,100 persons from rural area), representing 7.2% of total employed persons. The number of people in this category decreased by 8.7 thousand persons or by 9.37% in 2013 compared to 2012 and compared to 2011 by 1.4%.

Rural areas are characterized by a higher level of underemployment compared to urban areas; underemployment has had a dynamic growth trend

rural, începând cu anul 2007. Așadar, numărul persoanelor ce au avut un program incomplet de lucru (persoane subocupate), în mediul rural, s-a majorat semnificativ, în anul 2013, comparativ cu anul 2012, cu 10,8 mii de persoane sau cu 3%, iar comparativ cu anul 2011, cu 5,2 mii de persoane sau 23,9%.

Mediului urban îi este caracteristică o reducere a numărului de persoane subocupate în anul 2013, comparativ cu anul precedent 2012 cu 9,4 mii de persoane sau 14,4%, iar comparativ cu anul de bază 2010, se înregistrează o reducere semnificativă de 156,5 mii de persoane sau 73,3%.

În funcție de grupa de vârstă, subocuparea afectează, în cea mai mare parte, în ultimii ani, populația cu vârsta cuprinsă între 45-54 de ani, urmată de populația de vârsta 25-34 de ani.

in rural areas since 2007. So, the number of people who had incomplete work program (underemployed) in rural areas increased significantly in 2013 compared to 2012 by 10.8 thousand persons or by 3%, and compared with 2011 by 5200 people or 23.9%.

Urban area is characterized by a reduction in the number of underemployed people in 2013 compared to 2012 by 9400 persons or 14.4%, and compared to the base year 2010 a significant reduction by 156,500 people or 73.3% is registered.

Depending on the age group, underemployment has mostly affected the population aged 45-54 years, followed by the population aged 25-34 years.

Tabelul 2 / Table 2

**Evoluția populației subocupată pe grupe de vârstă în perioada 2010-2013 /
Evolution of underemployed population by age groups during 2010-2013**

Anii / Years	Grupe de vârstă / Age group					
	15-24 de ani / years old	25-34 de ani / years old	35-44 de ani / years old	45-54 de ani / years old	55-64 de ani / years old	65 de ani și peste / years old and over
2010	10,1	18	16,4	20,8	11,7	2,4
2011	9,2	19,6	19,1	22,2	10,3	4,9
2012	8,7	20,6	21,6	22,9	15	4,1
2013	8,6	18,2	17,6	22,2	13,5	4

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

În perioada 2010-2013, nivelul absolut al subocupării a evoluat neuniform în funcție de grupa de vârstă a populației. Așadar, la începutul perioadei de analiză (anul 2010), cel mai mare nivel al subocupării – 20,8 mii de persoane s-a înregistrat la categoria de vârstă 45-54 de ani, majorându-se cu aproape 7% până la 22,2 mii de persoane în anul 2013.

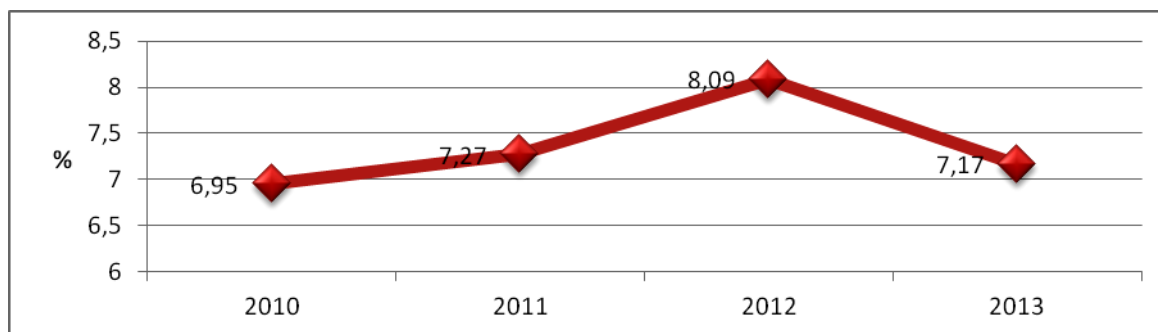
Raportul dintre numărul de persoane subocupate și populația ocupată este rata de subocupare. Aceasta reprezintă ponderea populației subocupate în totalul populației ocupate, evoluția căreia în Republica Moldova este reprezentată în figura 1.

Rata de subocupare în Republica Moldova, în perioada 2008-2012, a sporit în dinamică, cu o ușoară reducere în anul 2013. Astfel, în anul 2013, comparativ cu anul 2012, rata de subocupare s-a diminuat cu 0,92 p.p., iar comparativ cu anul de bază 2010, cu 0,22 p.p. Această reducere este explicată prin reducerea numărului de persoane subocupate în aceeași perioadă, concomitent cu reducerea celor ocupate.

In the period 2010-2013 the absolute level of underemployment has evolved unevenly depending on the age group of the population. So, at the beginning of the analysis period (2010) the highest level of underemployment, 20,800 people, was registered in the age group 45-54 years old, increasing by almost 7% to 22,200 persons in 2013.

The ratio between the number of underemployed population and employed population is the underemployment rate. The underemployment rate shows the share of underemployed population in total employed population, its evolution in the Republic of Moldova is represented in figure 1.

The underemployment rate in the Republic of Moldova during 2008-2012 increased in dynamics, with a slight reduction in 2013. Thus, in 2013 compared to 2012 the underemployment rate decreased by 0.92 p.p. and compared to the base year 2010 by 0.22 p.p. This reduction is explained by the decrease of the number of underemployed persons in the same period simultaneously with the decrease of the employed persons.

Figura 1. Evoluția ratei de subocupare în Republica Moldova în perioada 2010-2013 /
Figure 1. The evolution of the underemployment rate in the Republic of Moldova in 2010-2013

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Alături de problema subocupării în Republica Moldova, o problemă mai stringentă este problema șomajului. Șomajul a devenit o problemă extrem de acută, odată cu perioada de tranziție la economia de piață. Însă, dacă, până la 1998, datele statisticii oficiale atestau o situație aproape ideală privind ocuparea populației (o rată de șomaj de cca 2%), apoi, din 1998, ele se schimbă radical, ponderea șomerilor în populația economic activă fiind apreciată, în diferiți ani, de 7-13%.

Deși această rată a șomajului în republică e calculată prin metodologii internaționale acceptate și apreciază mult mai real proporțiile fenomenului, se consideră că ea este, totuși, o analiză tradițională a evoluției șomajului, datele obținute fiind destul de prețioase, care constă în studiul cantitativ și, doar parțial, calitativ al efectivului de șomeri autohtoni.

Creșterea șomajului în Republica Moldova este susținută și de unele caracteristici demoeconomice specifice, precum:

- densitatea sporită a populației (cca 128 pers. la 1 km.p.), aceasta fiind o restricție serioasă pentru mobilitatea teritorială a forței de muncă;
- caracterul pronunțat agrar al economiei, majoritatea populației locuind în mediu rural (54%), problema ocupării și șomajului fiind aici extrem de acută și greu de soluționat;
- ponderea sporită a femeilor (52%) în totalul populației și nivelul lor de activitate tradițional înalt [3].

Evoluția șomajului în țară, pe categorii de vârstă, este prezentată în tabelul ce urmează.

Numărul șomerilor, estimat conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii, a fost în anul 2013, de 63,1 mii, fiind cu 4,6 mii mai mic față de 2012 când a fost de 67,7 mii, fiind mai mic cu 24,3 mii față de anul 2010. Numărul șomerilor, în sens BIM, a fost de 92 mii în anul 2010, fiind în creștere cu 11 mii față de anul precedent 2009. Numărul șomerilor, în 2009, în sens BIM, a fost de circa 81 mii, fiind în creștere cu 30,7 mii față de anul precedent.

Along with the problem of underemployment in the Republic of Moldova, a more pressing problem is the problem of unemployment. Unemployment has become an extremely acute problem with the transition to a market economy. But, if official statistical data up to 1998 declared an almost ideal situation referring to the population's employment (an unemployment rate of about 2%), since 1998 they have changed radically, the percentage of unemployed economically active population being assessed in different years to 7-13%.

Although the unemployment rate in the country is calculated using internationally accepted methodologies and appreciate more real proportions of the phenomenon, it is considered to be still a traditional analysis of the evolution of unemployment, the data obtained are quite valuable in the quantitative study, and only partially in the qualitative study of the local unemployed people.

The raise of unemployment in the Republic of Moldova is caused by some specific demo-economic characteristics as:

- increased density of the population (about 128 pers. per 1 sq.km.), which is a serious restriction for the territorial mobility of labour;
- pronounced agrarian character of the economy, most people living in rural areas (54%), employment and unemployment problem here is extremely acute and difficult to solve;
- greater proportion of women (52%) of the total population and their level of activity traditionally high [3].

The evolution of the unemployment in the country by age groups is presented in table 3.

The number of unemployed, estimated according to the methodology of International Labour Office in 2013 was 63,100, with 4600 lower compared to 2012 when it was 67,700, being lower to 24,300 compared to 2010. The number of unemployed according to ILO was 92 thousand in 2010, increasing by 11,000 compared to the previous year 2009. The number of unemployed in 2009 according to ILO was about 81,000, an increase of 30,700 compared to the previous year.

Tabelul 3 / Table 3

**Evoluția șomajului, pe categorii de vârstă, în Republica Moldova, în perioada 2010-2013 /
The evolution of the unemployment by age categories in the Republic of Moldova during 2010-2013**

Anul / Year	Vârsta / Age					
	15-24 de ani / years old	25-34 de ani / years old	35-44 de ani / years old	45-54 de ani / years old	55-64 de ani / years old	65 de ani și peste / years old and over
2010	25,6	26,5	18,7	15,9	5,4	..
2011	21	28,1	15,9	13,7	5,3	..
2012	16,1	21,6	13,8	11,9	4,3	..
2013	14,5	19,4	13,0	11,6	4,5	0,1

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Categoria cea mai afectată de șomaj, în anul 2013, a fost populația cu vârsta cuprinsă între 25-34 de ani. Valoarea acestui indicator, la categoria dată de vârstă, a evoluat neuniform pe parcursul perioadei analizate. Așadar, aceasta este mai mică, în anul 2013, comparativ cu anul precedent 2012 cu 2,2 mii de persoane, iar comparativ cu anul de bază 2010, s-a redus cu 7,1 mii de persoane.

Destul de răspândit este șomajul și în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 15-24 de ani. Numărul șomerilor înregistrați la această categorie de vârstă, în anul 2013, a constituit 14,5 mii de persoane, ceea ce constituie cu 1,6 mii de persoane mai puțin față de anul 2012 și cu 11,1 mii persoane mai puțin, comparativ cu anul 2010.

The category most affected by unemployment in 2013 was the population aged between 25-34 years. The value of this indicator for the given age category has evolved unevenly over the considered period. So it is lower in 2013 compared to previous year 2012 by 2200 people, and compared to the base year 2010 it decreased by 7.1 thousand.

The unemployment is widespread among the youth aged from 15 to 24 years. The number of unemployed registered in this age group in 2013 was 14,500 persons, which is 1.6 thousand less than in 2012 and 11 100 persons less than in 2010.

Tabelul 4 / Table 4

**Evoluția șomerilor pe sexe, în Republica Moldova, în perioada 2010-2013 /
Evolution of unemployment by sexes in the Republic of Moldova in the period 2010-2013**

Anul / Year	Ambele sexe / Both sexes	Bărbați/Men		Femei/Women	
		mii persoane / thousand persons	pondera în total, % / total share, %	mii persoane / thousand persons	pondera în total, % / total share,%
2010	92	57,3	62,28	34,7	37,72
2011	84	49,6	59,05	34,4	40,95
2012	67,7	42,2	62,33	25,6	37,67
2013	63,1	38,0	60,22	25,1	39,78

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Șomajul în Republica Moldova afectează, într-o proporție mai mare, bărbații – 60,22% din total numărul de șomeri în anul 2013, în timp ce în anul 2012 a fost de 62,33%. Doar 3,5% din totalul șomerilor au urmat o formă de instruire. Se cuvine menționat faptul că, din rândul șomerilor, 69,1% au fost persoane cu experiență în muncă. Durata medie a șomajului a fost de 13 luni, în 2013, comparativ cu 14 luni, în 2010. Cota șomerilor înregistrați în șomaj de lungă durată (șomaj de 1 an și mai mult) a constituit 13%. Din aceștia, mai mult de jumătate erau tineri (15-24 de ani). Ponderele persoanelor aflate în șomaj

The unemployment in the Republic of Moldova affects men at a higher proportion- 60.22% of the total number of unemployed in 2013, while in 2012 it was 62.33%. Only 3.5% of the unemployed have attended any training. It should be noted that 69.1% of the unemployed were people with work experience. The average duration of unemployment was 13 months in 2013 compared with 14 months in 2010. The share of the unemployed who were long-term unemployed (unemployed for 1 year and more) was 13%. Of these, more than half were young (15-24 years). The share of the people who were unemployed for very long term

de foarte lungă durată (24 de luni și mai mult) au constituit 11,89% din numărul total al șomerilor.

În anul 2010, ponderea bărbaților în totalul șomerilor – 62,28%, ceea ce constituie cu 24,56 p.p. mai mult decât în cazul femeilor. În acest an, din rândul șomerilor, 73,7% au fost persoane cu experiență în muncă. Durata medie a șomajului a fost de 13 luni, în comparație cu 14 luni în 2009. Cota șomerilor aflați în șomaj de lungă durată (șomaj de 1 an și mai mult) a constituit 30,8%. Dintre aceștia, 15,3% erau tineri (15-24 de ani). Ponderea persoanelor aflate în șomaj de foarte lungă durată (24 de luni și mai mult) a constituit 12,8% din numărul total al șomerilor. Circa 40% din totalul șomerilor s-au declarat capi ai gospodăriilor.

Dacă efectuăm o comparație a numărului de șomeri înregistrați în anul 2013 cu al celor înregistrați în anul de bază 2010, observăm o reducere în dinamică cu 28,9 mii de persoane, cauzată de reducerea numărului bărbaților înregistrați oficial ca șomeri cu 12,2 mii de persoane și al femeilor cu 0,5 mii de persoane.

Analizând specificul ocupării pe medii de reședință, putem menționa că mediul rural determină un nivel relativ mic al șomajului, comparativ cu mediul urban. Ponderea mare a populației din mediul rural, ocupate în sectorul agrar, determină un număr destul de mare de persoane ocupate pe cont propriu, inclusiv în gospodăria auxiliară privată pentru consum propriu sau vânzare, precum și o parte considerabilă, care nu este prezentă pe piața muncii și, prin urmare, disimulează șomajul în alte forme de inactivitate.

Indicatorul relativ de apreciere a evoluției șomajului este rata șomajului, a cărei evoluție va fi prezentată în figurile ce urmează.

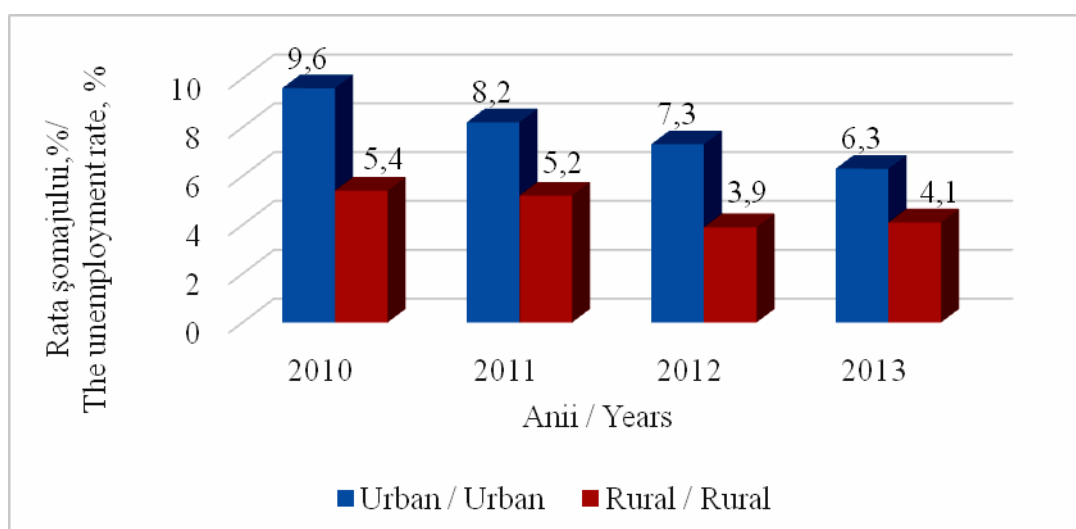
(24 months and more) constituted 11.89% of the total unemployed.

In 2010 the share of men in the totality of unemployed was 62.28%, which is by 24.56 p.p. more than women. In this year of unemployed 73.7% were people with work experience. The average duration of unemployment was 13 months compared with 14 months in 2009. The share of the unemployed who were long-term unemployed (unemployed for 1 year or more) was 30.8%. Of these 15.3% were the young (15-24 years). The share of people who were unemployed for very long term (24 months and more) constituted 12.8% of total number of unemployed. About 40% of unemployed declared themselves heads of households.

If we make a comparison of the number of registered unemployed in 2013 with the number of the unemployed registered in the base year 2010, we can see a reduction in dynamics with 28,900 people, caused by the reduction of men officially registered as unemployed with 12,200 people and women 0,5 thousand people.

Analysing the specific of employment by residence we can mention that the countryside produces a relatively low level of unemployment compared to urban areas. The large share of rural population employed in agriculture produces a large number of persons employed on their own, including private subsidiary plots for their own consumption or sale, and a considerable part of which is not present in the labour market and, therefore, disguise unemployment in other forms of inactivity.

The relative indicator for assessing changes in unemployment is the unemployment rate, whose evolution is presented in the figures below.

Figura 2. Rata șomajului pe sexe, în Republica Moldova, în perioada 2010-2013 /
Figure 2. Unemployment rate by sexes in the Republic of Moldova in the period 2010-2013

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Rata șomajului la nivel de țară a înregistrat, în anul 2013, valoarea de 5,1%, fiind mai mică față de 2012 (5,6%) cu 0,5 p.p. Rata șomajului la bărbați și la femei a înregistrat următoarele valori: 6,0% și respectiv, 4,1%. În rândurile tinerilor (15-24 de ani), rata șomajului a constituit 12,1%. În categoria de vârstă 15-29 de ani, acest indicator a avut valoarea 8,9%. Alte categorii de persoane, care întâmpină probleme pe piața muncii, sunt persoanele cu vârstă prepensionară, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile. În anul 2012, rata șomajului la nivel de țară a înregistrat valoarea de 5,6%, fiind mai mică cu 1,1 p.p., decât anul precedent. S-au înregistrat disparități semnificative dintre ratele șomajului la bărbați – 6,8% și la femei – 4,3%. Rata șomajului în rândul tinerilor (15-24 de ani), în anul 2012, a fost de 13,9%, cu 1,9 p.p. mai mică față de anul 2010. Deosebiri pe sexe ale ratei șomajului la tineri sunt neesențiale: 14,2% la bărbați și 15,8% la femei. Ponderea șomerilor tineri în totalul șomerilor a fost de 25,0%. Incidența șomajului cu durata de 6 luni și peste în rândul tinerilor (ponderea șomerilor de 15-24 de ani cu durata șomajului de 6 luni și peste în numărul total al șomerilor din aceeași grupă de vârstă) a alcătuit 40,8%, fiind mai mare față de anul 2010 cu 2,3 p.p.

Rata șomajului la nivel de țară, în anul 2010, a înregistrat valoarea de 7,4%, fiind în creștere cu 1,0 p.p. față de anul precedent. S-au înregistrat disparități semnificative între rata șomajului la bărbați – 9,1% și la femei – 5,7%; în mediul urban – 9,6% față de mediul rural – 5,4%. Rata șomajului în rândul tinerilor (15-24 de ani) a fost de 17,8%, cu 2,4 p.p. mai mare față de anul 2009. Deosebiri pe sexe ale ratei șomajului la tineri sunt notabile: 20,0% la bărbați și 15% – la femei. Ponderea șomerilor tineri în totalul șomerilor, în comparație cu anul precedent, a rămas aceeași – 27,8%. Incidența șomajului cu durata de 6 luni și peste în rândul tinerilor (ponderea șomerilor de 15-24 de ani cu durata șomajului de 6 luni și peste în numărul total al șomerilor din aceeași grupă de vârstă) a alcătuit 38,5%, fiind mai ridicată, față de anul 2009, cu 5,7 p.p.

În anul 2013, față de anul 2010, rata șomajului, în rândul bărbaților, s-a redus cu 3,1 p.p., iar în cazul femeilor cu 1,6 p.p. Efectuând analiza ratei șomajului pe medii de reședință, observăm că mediul rural este afectat, într-o măsură mai mică, în comparație cu mediul urban (figura 3).

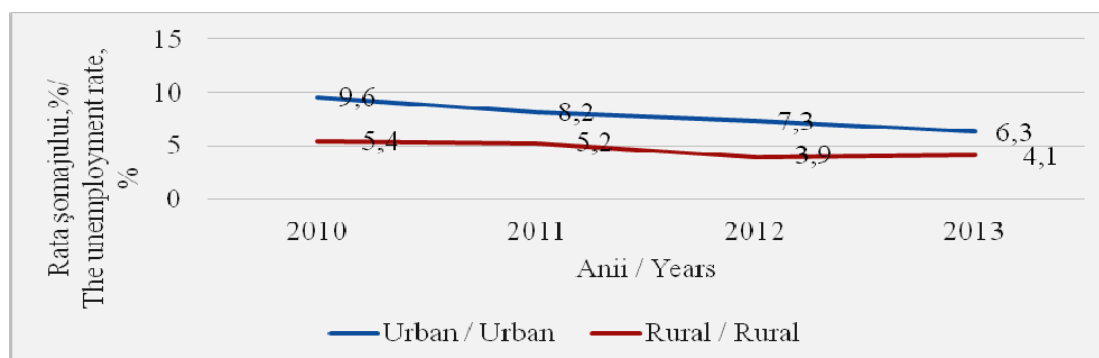
Disparități semnificative s-au înregistrat între rata șomajului, în anul 2013, în mediul urban – 6,3%, față de mediul rural – 4,1%. În mediul urban, rata șomajului a înregistrat o reducere în acest an, comparativ cu anul precedent 2012, de 1 p.p., iar comparativ cu anul de bază 2010, s-a redus cu 3,3 p.p. În cazul mediului rural, majorarea ratei șomajului, în anul 2013, față de anul 2012, constituie 0,1 p.p., iar față de anul de bază 2010, aceasta s-a redus cu 1,3 p.p. Aceste modificări pe parcursul perioadei analizate s-au produs sub impactul migrației forței de muncă, nivelului de calificare a forței de muncă, structura pe sexe, mărimea salariului, caracterul sezonier al muncii ș.a.

The unemployment rate in the country recorded in 2013 a value of 5.1%, which is lower than in 2012 (5.6%) by 0.5 p.p. The unemployment rate among men and women registered the following values: 6.0% and 4.1%. Among young people (15-24 years) the unemployment rate was 12.1%. In the age group 15-29 this index was 8.9%. Other categories of people who face problems in the labour market are the people of pre-pension age, people with disabilities and other vulnerable groups. In 2012 the unemployment rate in the country registered a rate of 5.6%, being lower by 1.1 p.p. than in the previous year. There were significant disparities between unemployment rates among men -6.8% and women - 4.3%. The unemployment rate among young people (15-24 years) in 2012 was 13.9%, by 1.9 p.p. lower than in 2010. Gender differences in unemployment among young people aren't essential: 14.2% men and 15.8% - women. The share of young unemployed in total unemployment was 25.0%. The incidence of unemployment with the duration of 6 months and more among young people (the share of the unemployed of 15-24 years with unemployment duration of 6 months and more in the total number of unemployed in the same age group) was 40.8%, higher than in 2010 by 2.3 p.p.

The unemployment rate in the country in 2010 registered a value of 7.4%, increasing by 1.0 p.p. in comparison with the previous year. There were significant disparities between the unemployment rate among men – 9.1% and women - 5.7%; in urban areas -9.6% and in rural areas - 5.4%. The unemployment rate among young people (15-24 years) was 17.8%, by 2.4 p.p. higher compared to 2009. The gender differences in youth unemployment rates are significant: 20.0% among men and 15% - women. The share of young unemployed in the total number of unemployed, compared with the previous year, didn't change - 27.8%. The incidence of unemployment with the duration of 6 months and more among young people (the share of the unemployed of 15-24 years with unemployment duration of 6 months and more in the total number of unemployed in the same age group) was 38.5%, higher than in the 2009 by 5.7 p.p.

In 2013, compared to 2010, the unemployment rate among men decreased by 3.1 p.p. and by 1.6 p.p. among women. Analysing the unemployment rate by residence we can see that the rural areas are less affected than the urban areas (figure 3).

There were significant disparities between the unemployment rates in urban areas in 2013 - 6.3%, compared to rural areas - 4.1%. The urban unemployment rate reduced this year by 1% compared to the previous year 2012, and compared with the base year 2010 decreased by 3.3 p.p. The increase in rural unemployment rate in 2013 compared to 2012 is of 0.1 p.p. and compared to the base year 2010 it reduced by 1.3 p.p. These changes during the reporting period occurred under the impact of labour migration, the qualification of labour, gender structure, wage, seasonal nature of work, etc.

Figura 3. Rata șomajului pe medii de reședință, în Republica Moldova, în perioada 2010-2013 / Figure 3. Unemployment rate by residence in the Republic of Moldova in the period 2010-2013

Sursa: elaborat de autor în baza datelor Biroului Național de Statistică /

Source: prepared by the author based on the data of the National Bureau of Statistics

Concluzii. În prezent, caracteristicile specifice pieței forței de muncă din Republica Moldova sunt: reducerea numărului populației, reducerea numărului populației economic active, reducerea numărului populației ocupate, reducerea locurilor de muncă, creșterea masivă a șomajului și migrației externe a populației apte de muncă, reîntoarcerea migranților de peste hotare la piața forței de muncă autohtonă etc. Funcționarea eficientă a pieței muncii este posibilă atunci când există suficiente resurse de muncă de o componentă calitativă. Motivul principal, ce a contribuit la reducerea activității economice a populației, îl constituie trecerea la categoria populației economic inactive, a cărei creștere stabilă a fost înregistrată în ultimii ani.

Fenomenul subocupării în Republica Moldova comportă caracter sezonier pronunțat: rate mari sunt înregistrate în trimestrele unu și patru, când lucrările agricole încetinesc, și rate mici — în lunile aprilie-septembrie, când intensitatea lucrărilor agricole este maximală și majoritatea populației din mediul rural este ocupată în aceste lucrări.

Rata șomajului, la nivel de țară, potrivit calculului efectuate, în ultimii ani (2010-2013), manifestă tendință de reducere. În ceea ce privește disparitățile pe sexe, rata șomajului la bărbați este mai mare decât în cazul femeilor. În funcție de mediul de reședință, rata șomajului este mai mare la orașe, în mediul rural, aceasta înregistrând valori mai reduse, condiționate de angajații pe cont propriu din agricultură, emigrări etc. În rândul tinerilor (15-24 de ani), rata șomajului înregistrează cele mai mari valori.

Conclusions. Today the specific characteristics of the labour market in the Republic of Moldova are: reduction of population, reduction of the number of economically active population, reduction of employed population, job losses, massive increase of unemployment and external migration of the working age population, return of migrants from abroad to local labour market etc. The efficient functioning of the labour market is possible when there are sufficient qualitative labour resources. The main reason that contributed to the reduction in the economic activity of the population is moving to the category of economically inactive, whose stable growth has been recorded in recent years.

The phenomenon of underemployment in Moldova has a pronounced seasonal pattern: high rates are recorded in quarters one and four, when agricultural works slow down, and low rates - in April and September when the intensity of agricultural works is at maximum and most of the rural population is employed in this works.

The unemployment rate in the country, according to the calculations made in recent years (2010-2013) tends to decrease. Regarding gender disparities, unemployment is higher among men than among women. Depending on residence unemployment rate is higher in cities, in rural areas it has lower values conditioned by self-employed persons in agriculture, emigration, etc. Among young people (15-24 years) the unemployment rate registers the highest values.

Referințe bibliografice / Bibliography references:

1. Biroul Național de Statistică. Calitatea ocupării în cifre 2013. Buletin informativ. Chișinău, 2013. 27 p.
2. Biroul Național de Statistică. Piața muncii în Republica Moldova 2012. Culegere statistică. Chișinău, 2012. 123 p.
3. Biroul Național de Statistică. Forța de muncă în Republica Moldova – ocupare și șomaj. Culegere statistică. Chișinău, 2012. 164 p.